

Biblioteksentralen

Hur kan en kommersiell aktör främja bibliotekenes frihetsideal?

Kjartan Vevle

Halmstad 16. april 2010

Biblioteksentralen

BS – Biblioteksentralen AL

*Vi gir bibliotekene en enklere og bedre
hverdag*

Biblioteksentralen

BS – Biblioteksentralen AL Datterselskap:

- BS Eurobib
- Bibliotekenes IT-senter AS
- BS Norli
- BS Transport

BS – vedtekter

- ***Formål***

... Biblioteksentralen skal drives etter vanlige bedriftsøkonomiske prinsipper, slik at det skapes økonomisk trygghet og utviklingsmuligheter og slik at andelseiernes interesser ivaretas på beste måte.

Biblioteksentralen

BS vedtekter, forts.

... Biblioteksentralen har ikke økonomisk fortjeneste i seg selv som formål for virksomheten ...

- ***Årsoppgjør***

... Virksomhetens overskudd disponeres av årsmøtet etter forslag fra styret på følgende måte:

2. Andre fonds og bibliotekformål

Biblioteksentralen

”Frihetsideal”

- Leverer kunnskap og informasjon uavhengig av kommersielle eller politiske/religiøse interesser

Biblioteksentralen

Statistikk

- Antall nye titler (bøker) i Norge pr år:
4 – 5 000
- Solgte titler fra BS 2009: 25 000

Biblioteksentralen

Statistikk 2

BS katalogiserer 12 000 titler pr år

• Bøker	9 000	• Norsk	55 %
• Lydbøker	600	• Engelsk	32 %
• Kombidokument	200	• Dansk	4 %
• Dataspill	300	• Svensk	4 %
• Film	1 000	• Tysk	3 %
• Musikk	500	• Andre språk	2 %
• CD-ROM	300		

Biblioteksentralen

Bokavtalen

- Fastpris på bøker
- 20 % rabatt til bibliotek

Norsk kulturråds innkjøpsordning

- Norsk skjønnlitteratur til voksne
- Skjønnlitt. til barn
- Oversatt skjønnlitt.
- Sakprosa

Biblioteksentralen

BS forretningskonsept

- Bredde
  - Tilleggstjenester
  - Hurtighet
  - Kompetanse
-
- Ingen andre kunder enn bibliotek

Biblioteksentralen

Kundeoppførsel

- Høy etterspørsel og fokus på bestselgere
- Ujevne innkjøpsrutiner
- Stor kunnskap om det norske bokmarkedet
- Veldig glad i den trykte tilbudskatalogen
- Hurtighet, hurtighet, hurtighet ...

Hvordan tilrettelegge for bredde og effektivitet?

- Bestselgerabonnement
- BS Medievalg
- Fokus Skolebibliotek
- BS Mediestrøm

Hva styrer bibliotekenes innkjøp?

- Massemediene
- Brukerne
- Markedsavdelingene i forlagene

Biblioteksentralen

Postulat

- Bestselgertyrraniet sperrer for bibliotekenes ”frihetsideal”
- Bibliotekenes innkjøp og tilbud til brukerne er styrt av forlagenes markedsavdelinger

Biblioteksentralen

Bibliotekloven

- § 1. *Målsetting*

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på ***kvalitet, allsidighet og aktualitet.***

Biblioteksentralen

Bibliotekene som en del av mediemarkedet

- Bibliotekets avhengighet av forlag og andre innholdsprodusenter
- Biblioteket som innholdsleverandør
- Biblioteket som bokhandel
- Biblioteket som aktør i samfunnsdebatten

Biblioteksentralen

Kan bibliotekene leve opp til sitt frihetsideal?

Biblioteksentralen

Takk for oppmerksomheten!

Kjartan Vevle

kjartan.vevle@bibsent.no